

Udskriftsdato: 21. december 2025

2007/2 BSF 70 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om etik i pensionskasserne

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning om etik i pensionskasserne

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage andre fornødne administrative ændringer, der sikrer følgende:

- 1) Alle pensionskasser, fællesejede og private, skal have konkrete etiske retningslinjer for deres investeringer, og kriterierne skal offentliggøres.
- 2) Medlemmerne i pensionskasserne skal inddrages i en demokratisk proces i udformningen af de etiske retningslinjer.
- 3) De etiske retningslinjer skal som minimum indebære respekt for centrale arbejdstager- og menneskerettigheder, tage hensyn til miljøet, udelukke investeringer i våben og krig samt være i overensstemmelse med den officielle danske politik med hensyn til investering i lande med diktatur eller lande, som er besatte.
- 4) Alle pensionskasser skal være åbne om, hvordan de efterlever de vedtagne etiske regler, og herunder offentliggøre deres investeringer og orientere om, at de i en given sag har handlet ved enten at sælge en aktie eller at kontakte ledelsen for det pågældende selskab for at få rettet op på et problem. Har pensionskassen eller de selskaber, den rådfører sig med, en såkaldt negativliste over investeringer, der er fravalgt, skal denne liste også være offentlig.

Åbenheden er nødvendig for at sikre medlemmernes demokratiske indflydelse og offentlighedens kontrol, og den er i særdeleshed nødvendig i de selskaber, hvor medlemmerne er mere eller mindre tvunget ind i ordningen (arbejdsmarkedspensioner). Desuden er åbenheden vigtig af hensyn til den generelle samfundsdebat. Det skal i den forbindelse huskes, at cirka halvdelen af pensionsopsparingerne består af offentlige midler i form af sparet skat, der skal betales senere.

Bemærkninger til forslaget

Der har gennem årene været flere sager, hvor pensionskasser har investeret i våbenvirksomheder, senest investeringer i virksomheder, der fremstiller klyngebomber og atomvåben. Der er også mange eksempler på investeringer i virksomheder, hvor der konstateres problemer med menneskerettighederne, miljøet og arbejdstagernes vilkår.

Der er ligeledes stigende fokus på udnyttelse af arbejdskraft, herunder menneskehandel der vokser voldsomt i disse år. Der er en voksende erkendelse af, at dette problem kun kan løses ved at sikre arbejdstagerrettigheder og gøre en indsats mod efterspørgslen, f.eks. ved at der ikke investeres i firmaer, der bruger tvangsarbejdere/slaver.

Hvad enten der er tale om investeringer foretaget af fællesejede selskaber (typisk ejet af fagbevægelsen) eller af privatejede selskaber (typisk ejet af de store banker), har pensionsopsparerne en legitim ret til at vide, hvordan deres penge forvaltes. Der skal derfor være mulighed for at tage stilling til selskabets investeringspolitik, herunder hvilke etiske principper der lægges til grund. Udformningen af de nærmere regler aftales med pensionsselskaberne.

De omtalte arbejdstager- og menneskerettigheder er:

1. Ansættelse skal ske frivilligt (ILO-konvention nr. 29 og 105).
2. Ingen diskrimination i ansættelsen (ILO-konvention nr. 100 og 111).
3. Ingen anvendelse af børnearbejde (ILO-konvention nr. 138 og 182).
4. Organisationsfrihed og ret til kollektive forhandlinger (ILO-konvention nr. 87, 98 og 135).
5. Udbetaling af en »Living Wage« (ILO-konvention nr. 26 og 131 samt FN's menneskerettighedserklæring).
6. Ingen overdrevne arbejdstider (ILO-konvention nr. 1).
7. Sikkert og sundt arbejdsmiljø (ILO-konvention nr. 155).

Skriftlig fremsættelse

Frank Aaen (EL)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etik i pensionskasserne.

(Beslutningsforslag nr. B 70).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.